

Plan for pedagogisk arbeid 2024-2028

Visedal barnehage
Gjerstad kommune

En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje...

Hva styrer vår barnehage?

Planer og loverk

- FN's barnekonvensjon
- Lov om barnehager
- Rammeplanen for barnehage
- Kommunale vedtekter
- Kommuneplan
- Plan for oppvekst og utdanning
- Plan for pedagogisk arbeid 2023-2026
- Handlingsprogram - Årsplan og budsjett
- Årsplan for barnehage
- Månedspaner, milepælsplaner, temapaner
- Serviceerklæring

Barn, foreldre og personal

- Alle disse dokumentene blir lagd i et demokratisk system, der alle har mulighet til å påvirke på en eller annen måte. (Se også avsnitt om barn og foreldres medvirkning)

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

- Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt etter §21 i Lov om barnehager, og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, foresatte og personalet.
- Alle som jobber i barnehage eller har opphold i barnehage over tid må legge frem politiattest etter barnehageloven § 30.
- Barnehagen har også lovpålagt opplysningsplikt til barnevemstjenesten i henhold til §46, når det foreligger mistanke om at barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil alltid bli informert og involvert i dette arbeidet, så sant ikke bekymringen gjelder mistanke om vold eller seksuelle overgrep.

Om planen

Hvorfor denne planen og hvem er den for?

Planen er først og fremst lagd for å synliggjøre og tydeliggjøre hva Visedal barnehage ønsker å stå for innholdsmessig. Planen skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte. Planen er for alle som ønsker å vite hva Visedal barnehage faglig sett vektlegger og definerer som kvalitet for barn i barnehagen. Både foreldre, personale og politikere skal kunne nyttiggjøre seg denne planen i videre arbeid med å skape en barnehage med høy kvalitet.

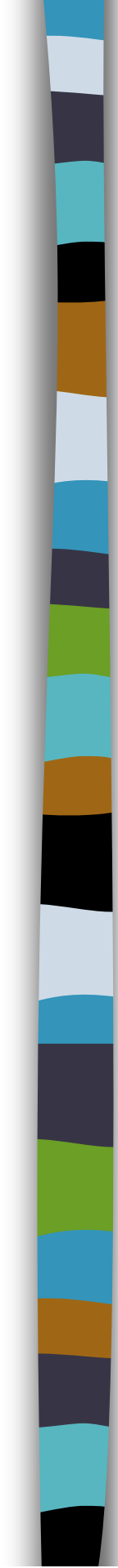
Årsplan i et fireårs perspektiv – hvorfor?

Vi i Visedal har erfart, og vet at endringer tar tid. Skal god praksis videreutvikles, må en skynde seg langsomt og la tiltak få lov til å virke. Denne planen tar for seg områder rammeplan for barnehagen bestemmer skal være omtalt i en årsplan. I tillegg til årsplanen vil barnehagen benytte månedsplaner og månedsbrev, samt prosjektplaner knyttet til bestemte satsinger. Den pedagogiske planen sier også noe om enkelte andre områder som Visedal barnehage ønsker å ha et spesielt fokus på. I barnehagen vår skal vi alltid forsøke å sikre sammenhenger i det vi gjør - den røde tråden.

Ved starten av nytt barnehageår kommer et vedlegg til fireårsplanen. Det inneholder konkrete målsettinger for arbeidet i året som kommer, samt en oversikt over personalet på de ulike avdelingene.

Innhold i planen

- Om planen
- Hva styrer vår barnehage?
- Våre verdier – vår grunnmur
- Lek og læring
- Omsorg og danning
- Et trygt og godt barnehagemiljø
- Ansattrollen
- Barns medvirkning
- Foreldresamarbeid og medvirkning
- Vurdering og dokumentasjon
- Progresjon
- Språk og språkarbeid
- Rammeplan og fagområdene
- Samarbeid og samarbeidspartnere
- Overganger
- Spesielle satsinger 2023 – 2027

Våre verdier – vår grunnmur

”En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje...”

Respekt

Trygghet

Energi

Leikenhet

Vi har utarbeidet egne verdidokumenter som skal brukes til å utvikle barnehagen og barnesynet vårt i henhold til de verdier vi tror på, og jobber mot. Barnehagen har verdidokumenter i forhold til ansattrollen og arbeidsmiljøet. En grunnleggende holdning er at alle vil hverandre vel!

Vi verdsetter ressurser som finnes hos alle de menneskene som til enhver tid er i barnehagen. For at ulike ressurser skal bli benyttet, legges demokratiske prosesser til grunn for hvordan vi tar valg og beslutninger i ulike sammenhenger.

Verdimessig er rammeplan for barnehage tydelig på barndommens egenverdi, demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Barndom er her og nå. Barndom er ikke en forberedelsesfase for noe annet, men en egen livsfase som har en brattere læringskurve enn noen annen. Personalets barnesyn er den faktoren som i størst grad påvirker om barndom får lov til å ha sin egenverdi.

Mangfold og likestilling er i vår barnehage forstått i den betydning at alle mennesker er likeverdige uavhengig av kjønn, alder, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Vi trenger alle hverandre. Alle har rett på likeverdige muligheter, og barnehagen skal behandle alle barn, foreldre og personal med respekt. Det å bli sett og tatt på alvor er et grunnleggende behov for alle mennesker. Barnehagen har et spesielt ansvar for at så skal skje. Samtidig som barnehagen skal se enkeltmennesket, er det viktig å være klar på at vi alle skal være i et samspill. Det å ta hensyn til, anerkjenne og respektere annerledeshet er viktige verdier å lære seg i samfunnet vårt.

FNs klimamål og en bærekraftig utvikling krever mennesker som har bevissthet og kunnskap om hva et bærekraftig samfunn er. Vår barnehage har et stort ansvar for å stå for tydelige holdninger til knyttet til dette, samt gi barna erfaringer med aktiviteter som støtter opp om en bærekraftig utvikling. Livsmestring og helse er avgjørende for alle mennesker. Livsmestring handler for oss om å ta reflekterte valg bygget på erkjennelsen om at jeg har ansvar for meg og mitt liv. Barn i Visedal skal lære å være i et godt samspill med andre, de skal utvikle gode empatiske evner og vite noe om hvordan egen adferd påvirker andre.

Lek og læring

Lek er barndommens kjennemerke og det er kjernen i barnehagens arbeid. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er for barnet indremotivert – barnet leker fordi det har lyst. Gjennom den sosiale leken dannes vennskap og gode relasjoner på tvers av alder, språk og kulturell bakgrunn. Her lærer de å løse konflikter, ta ulike roller og bearbeide gode og vonde opplevelser. Viktige egenskaper som omsorg, empati, åpenhet og selvfølelse utvikles også gjennom leken.

Personalet skal kunne mye om lek, lekens egenverdi og de skal skape rom for lek. Det er å ta på alvor noe av det som er aller viktigst for barn. En viktig oppgave er å legge til rette for varierte og inkluderende lekemiljøer som gir inspirasjon, og som innbyr til god og variert lek. Et godt lekemiljø vil være med på å bidra til barnets trivsel, gjennom å være et sted der barna får utfolde seg, være kreative og lære nye ting.

Lek og læring er sterkt knyttet sammen, og kan vanskelig skilles fra hverandre. Barn er nysgjerrige, kreative, vitebegjærlige og lystne på å lære. Læring skjer i de fleste situasjoner, og gjennom hele livet. Vi lærer gjennom opplevelser og samspill med andre mennesker, gjennom utforskning av omgivelsene, fantasi, undring og lek. Barn lærer mest og best når de blir opptatt av noe som skaper mening og engasjement.

Personalet i Visedal barnehage skal legge særlig vekt på:

- Å sørge for at alle barn får tilgang på varierte mestringsopplevelser
- Å tilrettelegge for spennende og varierte lekemiljøer både inne og ute
- Å tilrettelegge for gode lekopplevelser og vennskap
- Å delta og berike leken på barnas premisser
- Å utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheten til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter
- Å være oppmerksom på barns interesser og engasjement
- Å støtte og berike barns initiativ, undring, nysgjerrighet og lærelyst
- Å oppmuntre barn til og være nysgjerrige og utforskende

Omsorg og danning

Omsorg handler om at barna opplever barnehageansatte som fremmer trygghet og trivsel. Vi skal vise at vi bryr oss, og legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og voksne og mellom barn, hvor også barnas egne omsorgshandlinger verdsettes. Hvert enkelt barn skal bli sett og fanget opp av barnehageansatte som ivaretar deres behov, hjelper og støtter. Barns følelsesmessige og sosiale evner utvikles gjennom tilknytning til stabile voksne, som har sensitive og adekvate reaksjoner på barnets aktuelle behov. Barna skal utvikle tillit til seg selv og andre, og oppleve glede og mestring.

Danning handler om at barn skal få mulighet til å utvikle kunnskap, verdier og holdninger i samspill med omgivelsene. De skal settes i stand til å kunne tenke selv, reflektere og stille spørsmål for seg selv og på andres vegne. Personalet skal fremme samhold og solidaritet, samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

I vår tid er fokuset på enkeltindividet stort, samtidig som vi ser hvor viktig det er at barn lærer om det å være en del av ei gruppe og bidra i et fellesskap. Verdier som det å ta hensyn, være i stand til å sette andre foran seg selv og forholde seg til demokratiske valg, er viktige elementer i de dannelsesprosessene alle mennesker bør gå igjennom. Vi må være rausere voksne, som sammen med barna kan bidra til et fellesskap, som ser verdien i mangfold. At vi er forskjellige og har forskjellige behov er en styrke. Det betyr at vi skal behandles ulikt ut i fra våre behov, og at likt kan være noe av det mest urettferdige som finnes.

Personalet i Visedal barnehage skal legge særlig vekt på:

- Å være sensitive ansatte som ivaretar enkeltbarnet, og som er varme og empatiske
- Å være ansatte som støtter og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre
- Å være ansatte som støtter barn i samspill med andre barn
- Å være ansatte som viser tillit og tar barna på alvor
- Å være ansatte som skaper et miljø som ivaretar barnets behov for ro og hvile
- Å være ansatte som ser det nysgjerrige barnet og som gir barn mestringsopplevelser
- Å være ansatte som gir barn mulighet til både å lære og erfare hva godt samarbeid er, og hvordan en selv bidrar til dette
- Å være ansatte som støtter barn i å lære seg gode metoder for konflikthåndtering

Et trygt og godt barnehagemiljø

Livsmestring i barnehagen handler om å gi barna et positivt selvbilde gjennom ulike fysiske og psykiske mestringsopplevelser. Leken er barnas viktigste arena for utformingen av eget selvbilde gjennom bearbeiding av følelser, utprøving av roller, øvelse i å beherske egen kropp og det å utforske og undre seg sammen med andre.

I barnehagen skal barna oppleve mestring sammen med trygge, omsorgsfulle og anerkjennende barnehageansatte som kjenner barnet. Barnehagen skal være et trygt og godt sted å være barn. I barnehagen kan barna øve på å mestre sammen med ansatte som forstår barn og som legger til rette slik at man får teste livet her og nå, øve seg igjen og igjen, men også utfordres sammen med andre barn eller voksne.

Gode erfaringer og mestringsopplevelser barna gjør i møte med andre, bidrar til positivt selvbilde, økt trygghet, kunnskap om å forstå sine egne og andres følelser. Det gir kunnskap om hvordan man kan håndtere både mot- og medgang på en god måte.

Alle ansatte har en plikt til å følge med på hvordan alle barn i barnehagen har det. De skal gripe inn hvis barn utsettes for krenkelser, enten det er fra andre barn eller fra voksne. Dette kan for eksempel være utestengning fra lek, plaging, mobbing, vold eller diskriminering. Barnehagen har en plikt til å ivareta barnet og hindre krenkelser, og de ansatte har en plikt til å si ifra hvis de mistenker at et barn ikke har det bra.

Hvis barnehagen ikke oppleves som et godt og trygt sted, så har barnehagen en undersøkelsesplikt. Her vil barnets opplevelse vektlegges, og barnehagen må finne ut av årsaken til at barnet ikke har det bra, og en aktivitetsplan lages. Samarbeid med foreldre gjennom samtaler og skriftliggjøring vil være viktig gjennom denne prosessen.

Personalet i Visedal barnehage skal legge særlig vekt på:

- Å være tilstede med barn for å se, støtte og forebygge
- Å inkludere gjennom for eksempel et inkluderende lekemiljø, sammensetning av lekegrupper eller veiledning i lek mellom barn
- Å snakke med barn og voksne om hverdagen på godt og vondt, på en løsningsorientert og balansert måte
- Å tilrettelegge for god lek og gi nok utfordringer for alle barn
- Å sette ord på, anerkjenne og validere følelser og følelsesuttrykk
- Å ta ansvar for at alle barn opplever å bli hørt og ivaretatt

Ansattrollen i Visedal

De ansattes syn på barn og barndom vil ha betydning for hvordan vi møter barna.

Vi skal være barnehageansatte som har "det gode blikket", "den gode hørestyrken" og gir barna tid. På den måten kan vi forstå og møte enkeltbarnet best mulig.

I vårt arbeid skal vi være aktive voksne som observerer, støtter, veileder og utfordrer barn. Vi skal fremme en utvikling preget av mestringsopplevelser og glede. Vi skal legge til rette for å skape et godt fellesskap i samspill mellom barn og voksne. I vår barnehage er vi også klare på at det alltid er den voksne som er den ansvarlige, i alle situasjoner.

Ansattrollen i Visedal barnehage bygger på våre fire grunnverdier, som vi vektlegger i vårt samspill med barn - **leikenhet, trygghet, respekt og energi**.

Personalet i Visedal barnehage skal legge særlig vekt på:

- Å være engasjerte i hverdagen og å undre seg sammen med barn
- Å være bevisst barns ulike uttryksmåter
- Å vise empati, varme og forståelse
- Å ta barns forslag og ideer på alvor og bruke dette videre i arbeidet
- Å stille de gode spørsmålene
- Å bruke humor og glede- le sammen med barn
- Å skape et inkluderende fysisk miljø som vekker nysgjerrighet og som gir nye muligheter i leken
- Å sette nødvendige grenser
- Å gi barn ansvar og oppmuntre til å klare selv
- Å være interessant for barn å være sammen med
- Å være i nær dialog med barn og foreldre
- Å opptatt av ny kunnskap og av å utvikle seg

Barns medvirkning

Barnehagen skal legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Det å ivareta barns medvirkning er på mange måter et konkret verdivalg knyttet til hvilket syn vi har på barn.

Vi skal gi barna mulighet til å medvirke ut fra sine forutsetninger. Dette betyr at vi må være oppmerksom på de ulike kommunikasjonsformene små barn bruker for å uttrykke sine preferanser og valg - enten kommunikasjonen deres er rettet mot voksne, mot andre barn eller mot ting. Barn er ofte kroppslige i sitt uttrykk. Vi må derfor være observante og lydhøre for de signalene barn sender ut, og tolke hva barn har behov for der og da.

Barns rett til medvirkning kan utfordre tradisjonelle ansattroller. Vi skal kritisk reflektere over egen væremåte, vårt syn på barn og relasjonen mellom voksne og barn. Vi skal være involverte og tilstedeværende i samspill med barn, og støtte barna i å uttrykke sitt syn. For eksempel kan samtaler under måltidet føre til at barna får innflytelse på og blir medvirkende til det øvrige innholdet i barnehagen.

Vi skal være voksne som verdsetter barns lek, og gir dem tid og rom for lek. Leken er eksistensielt viktig for dem, og er det området der barna selv har mest innflytelse. Frarøves barna muligheten for å leke, ha noen å leke med, eller fra å få tid og rom til å leke – for eksempel på grunn av måten vi organiserer hverdagen deres på – frarøves de også noe av ytringsfriheten og muligheten for medvirkning.

Personalet i Visedal barnehage skal legge særlig vekt på:

- Å være involverte og tilstedeværende ansatte som forstår og støtter barn i ulike måter å uttrykke seg på
- Å være ansatte som verdsetter og anerkjenner hvor viktig leken kan være for barn i det å medvirke i barnehagehverdagen.
- Å være ansatte som ser på barn og voksne som likeverdige
- Å være ansatte som anerkjenner barn for deres ulikhet
- Å være ansatte som systematisk legger til rette for bamesamtaler, barnemøter og andre arenaer hvor barnets meninger og tanker kan komme frem

Foreldresamarbeid og medvirkning

Foreldre – barnehagens viktigste samarbeidspartnere - alltid

Barnet kjenner de nære omsorgspersonene i hjemmet aller best. For å kunne tilrettelegge best mulig for enkeltbarnets trivsel og utvikling, er det viktig å etablere et tett samarbeid mellom hjemmet og barnehagen. Under levering og henting av barnet er møtet mellom foreldre og ansatte viktig. Da utveksles blant annet historier fra barnets hverdag og praktisk informasjon. Den daglige samtalen er svært viktig for at personalet skal kunne møte og forstå barnet på best mulig måte, i tillegg til at den er med på å bygge en trygg relasjon mellom foreldre og ansatte.

Vi har faste kontaktsamtaler med foreldre hvert halvår. Utenom det kan både foreldre og barnehagen be om samtaler ved behov. Foreldre skal være trygge på at dersom barnehagen undrer seg over noe, blir det raskt tatt opp slik at vi kan tenke og forstå sammen. Informasjon foreldre gir om barnet, er verdifull for å kunne gi barna en trygg og god hverdag i barnehagen. Det er viktig at ansatte får kjennskap til forhold rundt barnet som har betydning for hvordan barnet har det. På den måten har vi mulighet til å ivareta barnet på best mulig måte. Først i et nært samarbeid mellom hjem og barnehage, vil barnehagen bli en arena for våre barn som bærer preg av kvalitet.

Barnehagen skal samarbeide med foreldre både individuelt og som gruppe. Barnehagen vil gjerne at foreldrene skal bidra med ønsker og synspunkter på hvordan vi tilrettelegger rundt deres barn. Det er viktig at foreldrene fremmer sine fellesinteresser gjennom foreldrerådet som alle foreldre er med i og FAU (foreldrearbeidsgruppene). Foreldre har mulighet til innflytelse på barnehagetilbudet gjennom samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler.

Personalet i Visedal barnehage skal legge særlig vekt på:

- Å ha en åpen dialog som bærer preg av respekt, forståelse og omtanke for den andre
- Å synliggjøre for foreldre at barnehagen regner dem som den aller viktigste ressursen for sitt barn
- Å formidle viktigheten av at hver enkelt foreldre omtaler andre foreldre og barn på en god måte
- Å drøfte med foreldre på et tidlig tidspunkt, dersom barnehagen har en bekymring rundt et barn
- At barnets beste alltid vil være det viktigste

Vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet for å sikre at alle barn får et barnehagetilbud som er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

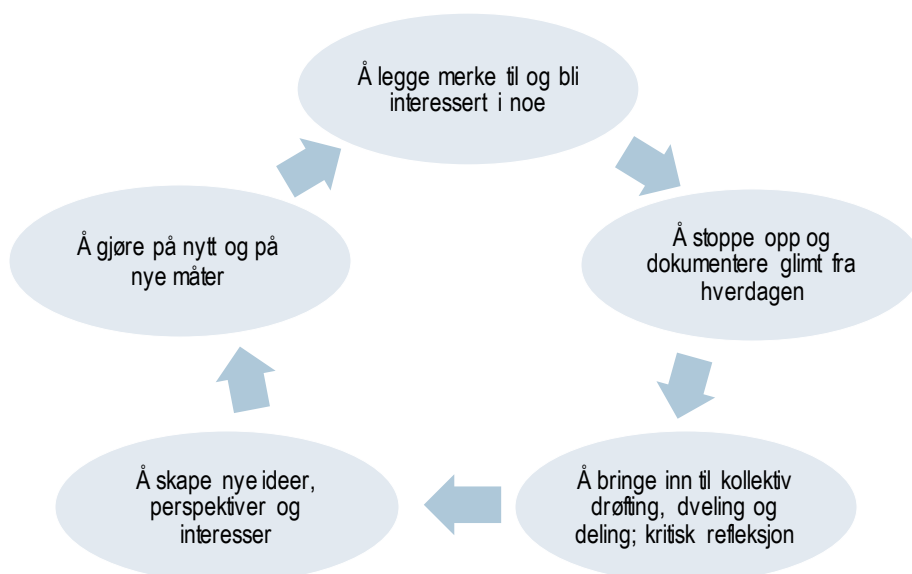
Gjennom dokumentasjon synliggjøres praksis for statsforvalter, barnehagemyndigheter, lokalsamfunn og foreldre. Dokumentasjonen skal også være grunnlag for vurdering og videre planlegging. Dokumentasjon kan være planverk, glimt fra hverdagen gjennom bilder, film, gjenstander, praksisfortellinger og logger. Månedsbrevet skal være et dokument som gir en kort vurdering av tidligere arbeid og beskriver videre planer for avdelingen.

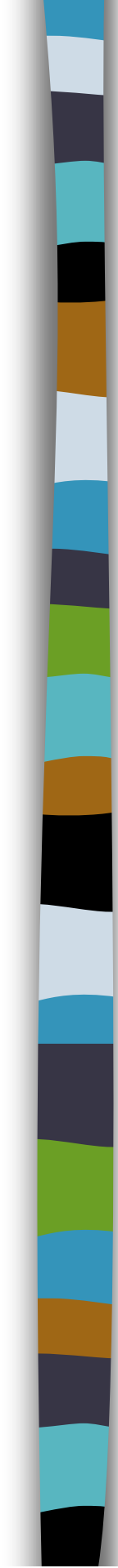
I vurderingsarbeidet skal barnehagens egne planer ligge til grunn for vurdering av det pedagogiske arbeidet og egen praksis. Vi skal bruke observasjonene og dokumentasjonene til å kritisk reflektere over egen praksis, barnehagens innhold, samt utfordre og videreutvikle vårt syn på barn, læring og på kunnskap.

I vurderingsarbeidet skal barns medvirkning, erfaringer og synspunkter tas med. Dette krever at personalet har god kunnskap om enkeltbarn og barnegruppa. Personalet må være lydhøre, observante og ta barns ulike uttrykk på alvor. Dette er viktig for videre planlegging av pedagogisk arbeid og valg av arbeidsmetoder.

Pedagogisk dokumentasjon er et av flere verktøy vi benytter når vi skal vurdere arbeidet vårt. Pedagogisk dokumentasjon som metode utfordrer personalet til å observere, dokumentere, reflektere og stille kritiske spørsmål til vår praksis.

På denne måten vil vi i Visedal barnehage få frem nye perspektiver, tanker, ideer og dermed drive med systematisk utviklingsarbeid.

Personalet skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet gjennom egen og felles refleksjon ved:

- Å daglig gjøre vurderinger som kan være knyttet til innhold, praktiske gjøremål, aktiviteter, ansattrollen, barnegruppen og enkelt barn
- Å observere og vurdere barnets trivsel og allsidig utvikling
- Å observere og vurdere læringsmiljøet og psykososialt miljø i barnegruppen som helhet
- Å systematisk gjennomføre barnesamtaler
- Å evaluere og vurdere gruppens/avdelingens planer, aktiviteter, tema og innhold
- Å kritisk reflektere rundt egen praksis blant annet ved å benytte pedagogisk dokumentasjon som metode
- Å gjennomføre felles refleksjoner hvor hele personalgruppen er involvert, der faglige og etiske problemstillinger skal inngå
- Å samarbeide med foresatte og felles refleksjon rundt barnets utvikling og trivsel
- Å benytte ulike analyse og kartleggingsverktøy for bevisstgjøring og dokumentasjon av arbeidet. Eks analyseverktøy for pedagogisk praksis (glassmonter), kartlegging av voksnes holdninger, punkter for egenvurdering, AlleMed og TRAS

Progresjon

Alle barn skal få mulighet til å utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Personalet skal finne en balanse mellom det å oppleve mestring og strekke seg etter nye mål. For å sikre progresjon for hvert enkelt barn må personalet ha god kjennskap til barnet. Vi må vite hva det enkelte barnet interesserer seg for, hva som engasjerer, hva barnet mestrer, og hva barnet trenger å øve litt mer på.

Vi skal jobbe tett på barna, slik at vi kan gi det enkelte barnet mulighet til å utvikle seg videre fra der det befinner seg. Barn lærer ikke mer enn det menneskene og miljøene rundt bidrar til. Bidrar personalet med impulser, materialer og redskaper som kan videreutvikle en aktivitet barn er opptatt av, opplever barna at deres initiativ blir lagt merke til. Det barna gjør, har betydning for valg personalet tar. Barns rett til medvirkning ivaretas, og utforskning blir barnas inngang til å videreutvikle kompetanse.

Temaer barna skal jobbe med, skal ha utgangspunkt i barns interesser, og skal tilpasses alder og modning. Barn skal få utfordringer som gir dem mulighet for mestring og god selvfølelse. Opplevelser, aktiviteter og utfordringer skal øke i takt med alder og utvikling. Gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet legger vi til rette for progresjon i barnehagen.

Personalet i Visedal barnehage skal legge særlig vekt på:

- Å ha gode og nære relasjoner med hvert enkelt barn
- Å se barnegruppens og enkeltbarnets interesser, engasjement og styrker, for så å bruke dette videre inn i det pedagogiske arbeidet
- Å legge til rette for individuell læring ut i fra interesser, alder og utviklingsnivå
- Å legge til rette for et mangfold av erfaringer og opplevelser
- Å gi barna opplevelse av å mestre, samtidig som de skal ha noe å strekke seg etter
- Å sørge for at ulike materialer og leker er tilgjengelig for barna
- Å sørge for progresjon også gjennom valg av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr
- Å benytte blant annet milepælsplaner som verktøy for å sikre progresjon

Språk og språkarbeid

Det å utvikle et godt språk er noe av det viktigste i et barns liv. Dermed er språkstimulering en av de mest grunnleggende oppgavene barnehagen gjør. Det å ha et godt språk er en viktig forutsetning for læring, vennskap og sosial kompetanse. Språk gir barna mulighet til å formidle tanker, følelser, meninger og behov. Språk er også et viktig redskap for å kunne delta i lek, og for å kunne ha medvirkning og innflytelse på sin egen hverdag.

Barn utvikler språk i individuelt tempo. Dersom barnehagen eller foreldre undrer seg eller observerer noe som kan gi grunnlag for bekymring omkring barnets språkutvikling, vil barnehagen gjøre vurderinger om det skal settes i verk ekstra tiltak. Eksempel på tiltak kan være systematiske språk- eller lekegrupper, samt bruk av ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon). For å kartlegge, dokumentere og vurdere barnets språkutvikling vil vi bruke TRAS (tidlig registrering av språk) som hjelpemiddel.

Vi i Visedal barnehage ønsker at alle barn skal oppleve en barnehagehverdag med et rikt og variert språkmiljø, der det aktivt og systematisk jobbes med å fremme barns språkutvikling.

Personalet i Visedal barnehage skal legge særlig vekt på:

- Å være ansatte som er bevisst sine roller som språklige forbilder
- Å ta alle barns ulike former for kommunikasjon på alvor
- Å være observante og tilstedeværende, for å fange opp mimikk, kroppsspråk, og barns ulike former for non-verbal kommunikasjon.
- Å lytte, være lydhøre og gi barna positive erfaringer med å bruke språket
- Å ha kompetanse på, og kunne tilby et mangfold av språklige aktiviteter
- Å bevisst bruker samtale, lek, rim, regler, sang, fortelling og eventyr for å fremme god språkutvikling
- Å gjennomføre «Ordet er mitt» to ganger pr. år
- Å ha kompetanse om barns språkutvikling, flerspråklighet, språklige forsinkelser og språkutfordringer
- Å se og støtte barn som har ulike former for språkutfordringer
- Å bruke ASK som et støttende verktøy i arbeid med språk
- Å bruke digitale verktøy som støtte i samhandling og kommunikasjon med flerspråklige

Rammeplan og fagområdene

De syv fagområdene i barnehagen skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Hvert fagområde har prosessmål rettet mot barna, og personalet har krav til hvordan dette skal oppnås. Det er selve læringsområdet og arbeidsmåtene barna skal bli kjent med. Alt arbeid skal tilpasses barnas alder, modning og utviklingsnivå. Barns rett til medvirkning skal ivaretas.

I barnehagen jobber vi tverrfaglig. Flere områder vil derfor ofte være representert samtidig i et temaarbeid eller prosjektarbeid, i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet.

Barna er spontane av natur. Rammeplanen og våre arbeidsmåter tilsier at vi skal ta denne spontaniteten på alvor. Vi opplever ofte i vår praksis at det vi har forberedt til en aktivitet må forkastes fordi noe annet barna har oppdaget tar fokuset.

Dette er en arbeidsmåte og en holdning til barn og læring, som skal gjennomsyre barnehagens praksis.

Kommunikasjon, språk og tekst

Vi skal stimulere til at barna gjennom daglige aktiviteter lærer å utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og erfare et mangfold av kommunikasjonsformer, språk og språkformer.

Antall, rom og form

Vi skal sammen med barna utforske, oppdage, skape strukturer og sammenheng gjennom dagliglivets aktiviteter og gjøremål. Vi skal stimulere og tilrettelegge for barnas undring, nysgjerrighet og motivere til problemløsning.

Etikk, religion og filosofi

Barn skal få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturelle uttrykk, gjennom fortellinger, høytider, tradisjoner og verdier. Vi skal skape interesse og forståelse for ulike levesett, reflektere og undre oss sammen over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.

Nærmiljø og samfunn

Gjennom medvirkning i hverdagen får barn erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barna skal bli kjent med eget nærmiljø gjennom lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner, yrker og kulturelt mangfold.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordyping og progresjon. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Natur, miljø og teknologi

Vi skal i vårt arbeid gi barna muligheter til forskjellige natur opplevelser hvor lek og læring kan foregå, samt legge til rette at barna blir nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener. Vi skal også bygge forståelse for naturens egenart, verne om naturressursene og bidra til en bærekraftig utvikling.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi skal legge til rette for at barn opplever bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.

Samarbeid og samarbeidspartnere

Samarbeidsutvalg og foreldrearbeidsgruppe

Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg (SU) som er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. I Visedal barnehage kan foreldrene bruke representantene i SU til å fremme aktuelle saker som angår barnehagehverdagen. SU er et utvalg sammensatt av to representanter fra foreldregruppene, to fra personalet og eier (medlem av kommunestyret). Samt enhetsleder for barnehage og styrer som sitter i utvalget som sekretær.

Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan. Barnehagen har en egen serviceerklæring som tydeliggjør gjensidige forventninger mellom barn, foreldre og barnehage.

I hver barnegruppe velges det ut noen foreldrerepresentanter. Disse blir medlemmer i foreldrearbeidsgrupper (FAU). FAU samarbeider med SU, noen ganger som rådgivere i saker, men særlige som viktig bidragsyter til å gjennomfører sosiale aktiviteter for alle barn og foreldre i barnehagen, eksempler på dette kan være juletefest, sommerfest eller akedag. Disse uformelle møteplassene er viktige arenaer for at foreldre kan bli kjent med hverandre, og da sammen være en foreldregruppe som støtter barna i oppveksten.

Andre viktige samarbeidspartnere

Visedal barnehage har mange aktuelle samarbeidspartnere som helsestasjonen, flyktningetjenesten, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), barnevern, BUP (barne- og ungdomspsykiatrisk tjeneste), skolen, Universitetene i Agder og Telemark, andre enheter i kommunen, frivillige lag og foreninger med mer.

I ressursteam som avholdes en gang pr måned møtes foreldre, barnehage, helsestasjon og PPT. Hensikten med denne arenaen er å sørge for at vi tidlig kan jobbe sammen omkring barn og familier som trenger støtte. Arenaen skal sørge for god koordinering mellom tjenestene, veiledning og kunnskap til både foreldre og barnehage. Ressursteam er et lavterskeltilbud i BTI satsningen.

Visedal er en øvingsbarnehage for barnehagelærer studenter fra både UiA og USN. Vi tar også imot lærlinger og praksiselever. Dette er verdifullt for oss som barnehage, fordi vi stadig får inn nye mennesker som både bringer med seg ny kunnskap, og som gjør at vi gjennom veiledning og spørsmål som kommer opp må reflektere over vår egen praksis.

Overganger

Å begynne i barnehagen

Vi har det aller første foreldremøte for nye barn som starter i august i juni måned. Grunnen til dette er at foreldre tidlig skal få informasjon om det å begynne i barnehage. Målet er også å legge til rette for at overgangen fra hjem til barnehage blir forutsigbar og trygg, både for barn og foreldre. I forkant av oppstart inviterer vi til besøksdag i barnehagen. Under besøket ønsker vi at barn og foreldre blir litt mer kjent med lokaler og personalet. De vil også få tildelt en kontaktperson som vil ha et ekstra ansvar for barnet og foreldrene den første tiden.

Tilvenningsperioden vil være ulik for hvert enkelt barn og det vil variere hvor lang tid den tar. Vi skal legge til rette for at alle barna skal få den tiden de trenger. I tilvenningen og i alt arbeidet med barn bruker vi "Trygghetssirkelen" som grunnlag for å forstå og møte barnet. For at små barn skal kunne begynne å leke, utforske og lære i barnehagen må tryggheten og tilknytningen være på plass først. Vi vil også under tilvenningsperioden ha en oppstartsamtale. Der er vi opptatt av at foreldre kan fortelle om deres barn, og hva foreldre opplever som viktig for sitt barn. Samtalen er også til å avklare gjensidige forventninger, og rett og slett det å bli mer kjent.

Overganger innad i barnehagen

Personalet skal sammen med barna besøke den aktuelle avdelingen og gjøre seg kjent med rom, barn og personal. Personalet skal være oppmerksom på barn som trenger ekstra god tid til overgangen og legge til rette for dette.

Vi har overgangssamtaler mellom avdelingene der relevant informasjon deles, slik at barn og foresatte får en trygg overgang.

Overgang fra barnehage til skole

Det er laget en egen plan for overgangsarbeidet mellom barnehagen og skolen. Denne planen ligger på vår hjemmeside. Planen sier noe om hvilke treffpunkter vi skal ha med skolen. Gjennom besøk på skolen, ulike aktiviteter og oppgaver, jobber vi for at alle barn skal få en god overgang og føle seg klar for å starte på skolen. Barnehagen har overgangssamtaler med skolen. I disse samtalene bruker vi tid på hvert enkelt barn, der fokus er hva de mestrer og hva de kan bringe inn i klassen. Vi snakker om hva de har jobbet med av ulike tema i barnehagen, og hvordan gruppa fungerer som helhet. All informasjon som blir gitt til skolen omkring enkelt barn, vil bli drøftet med foresatte i forkant av overgangssamtalen.

Spesielle satsinger 2024-2028

Gjerstad kommune har fire **peilemerker** som gjelder for alle som arbeider innen oppvekst. Peilemerkene er verdsett som tydeliggjør hva som skal ligge til grunn for de handlinger og valg ansatte i kommunen gjør.

Barnevernsreformen/oppvekstreformen legger klare føringer på statlige krav til kommunene, knyttet til å forsterke den lokale innsatsen for barn og familier.

"Innsatstrappa" peker videre på hvor det er viktig å sette inn støtet for å legge til rette for den beste oppveksten for barn og unge, og dere familier.

Arbeidet med bedre tverrfaglig innsats (BTI), har i Gjerstad fått navnet **"Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge"**. Vi mener at tidlig innsats betyr å sette barns beste i sentrum. Vi ønsker å legge et stort fokus på å forebygge at vansker kan oppstå, samt gå tidlig inn med tiltak der vi kan se et begynnende strev. Barnehagen skal ha en handlekraftig praksis som unngår en «vent og se» holdning. Ansatte i barnehagen skal ha god kunnskap om risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer i barns liv. I tidlig innsats arbeid er det viktig at personalet har en god faglig kompetanse, og at samarbeidet mellom foresatte og personalet er preget av respekt, tillit og åpenhet.

Kompetanseordningene er viktige satsinger innen skole og barnehage. For barnehagen betyr det deltakelse i ReKomp – regional kompetanseutvikling, og i Komptanseløftet for spesialpedagogikk og en inkluderende praksis. Barnehagen skal videreutvikle sin praksis knyttet til å tilrettelegge for barn i sitt ordinære miljø, uavhengig av funksjonsnivå. Dette krever et solid lag, bestående av ulike kompetanse, rundt barnet og familien. Laget rundt barnet skal alltid samhandle til barnets beste.

I barnehageloven §41-43 omtales **barns rett på et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø**. I Visedal barnehage skal vi ha en praksis som har fokus på dette. Vi mener dette er grunnleggende forutsetninger for å trives, utvikle seg og lære. Barnehagen skal benytte seg av gode rutiner, sterk kompetanse og tett foreldresamarbeid for å tilrettelegge et godt og trygt barnehagemiljø.

Barnehagen i Gjerstad kommune er **en flerkulturell barnehage**. Det innebærer at vi har barn og familier med tilhørighet til mange ulike land, og dermed mange ulike språk og kulturer. Dette er en styrke og berikelse for alle i vårt miljø, og bidrar til mer kunnskap og bredere erfaringer.

**”En fantasifull verden
hvor det utrolige skal
skje”**

Visedal barnehage

Postadresse: Gjerstadveien 1341

4980 GJERSTAD

www.gjerstad.kommune.no

Avd. Renstøl – besøksadresse: Grytingsveien 25

Enhetsleder 990 21 102

Alleen 481 40 837

Verket 945 29 885

Hammern 947 87 390

Mølla 901 28 724

Avd. Alvheim – besøksadresse: Kamperhaug 5

Styrer 480 87 823

Trydal 481 240 98

Holmen 947 80 955